Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/4203

20.8.2025

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

(stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(C/2025/4203)

Spravodajkyňa: **Sophia REISECKER**

Poradcovia	Wolfgang GREIF (za spravodajkyňu skupiny II) Jukka AHTELA (za skupinu I)
Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	5. 12. 2024
Právny základ	článok 52 ods. 2 rokovacieho poriadku
Príslušná sekcia	sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo
Prijaté v sekcii	22. 5. 2025
Prijaté na plenárnom zasadnutí	18. 6. 2025
Plenárne zasadnutie č.	597
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	147/36/53

1. Úvod

1.1. Hoci dôvody na vyhlásenie Európskeho piliera sociálnych práv naďalej pretrvávajú a akčný plán oživil záväzok EÚ k sociálnemu pokroku, stále existujú nedostatky a výzvy, v neposlednom rade z hľadiska jeho realizácie. Podarilo sa síce pokročiť smerom k dosiahnutiu hlavnej cieľovej hodnoty v oblasti zamestnanosti, no v iných oblastiach bol pokrok nedostatočný, najmä pokiaľ ide o zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením o 15 miliónov. Ak chce EÚ a členské štáty splniť a v plnej miere uplatňovať ciele a zásady Európskeho piliera sociálnych práv, treba ešte veľa vykonať. Ako základ pre akékoľvek ďalšie opatrenia je potrebné dôkladne a objektívne posúdiť vykonávanie predchádzajúceho akčného plánu.

1.2. Zámerom tohto stanoviska je prispieť k novému akčnému plánu, ktorý avizovala Európska komisia, a predložiť odporúčania pre iniciatívy na príslušných úrovniach. EHSV sa domnieva, že pri vypracúvaní nového výhľadového akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv zameraného na vykonávanie a presadzovanie zavedených sociálnych noriem a štandardov a v prípade potreby na ich vyhodnotenie a aktualizáciu v súlade s vyvíjajúcimi sa spoločenskými potrebami a novými geopolitickými a hospodárskymi výzvami by sa jeho odporúčania týkajúce sa politiky a riadenia mali považovať za prioritné.

1.3. Opatrenia by mali rešpektovať rozdelenie právomocí medzi EÚ a členskými štátmi, ako aj zásady subsidiarity a proporcionality, a prispievať k zlepšeniu celkovej konkurencieschopnosti a posilneniu udržateľnosti európskeho hospodárskeho a sociálneho modelu. Spoločná zhoda na tom, že konkurencieschopnosť ide ruka v ruke so sociálnym pokrokom, je základom konkrétneho úsilia o zvýšenie zamestnanosti, sociálneho pokroku a produktivity, ako sa uvádza v Draghiho správe.

1.4. Vzhľadom na početné výzvy, ktorým Európa čelí, EHSV zdôrazňuje, že pôvodné ciele Európskeho piliera sociálnych práv zostávajú aktuálne, a zasadzuje sa za holistický prístup založený na hodnotách, ktorý zahŕňa spravodlivosť, konkurencieschopnosť, bezpečnosť a inkluzívnosť v rámci európskeho sociálneho modelu. Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv by mal zohrávať svoju úlohu podporovaním prostredia, v ktorom môžu všetci príslušní aktéri vrátane verejných orgánov prevziať svoju sociálnu zodpovednosť a podniky využívať svoj potenciál produktivity a vytvárať kvalitné pracovné miesta. To si vyžaduje presadzovanie inkluzívneho hospodárskeho rastu založeného na pevných základoch jednotného trhu, výskumu a inovácií podporovaných štrukturálnymi reformami, ktoré zvyšujú úroveň zamestnanosti a uľahčujú prístup k zručnostiam a zároveň zabezpečujú spravodlivé a bezproblémové fungovanie trhov práce a systémov sociálneho zabezpečenia. Sociálny dialóg môže byť na rôznych úrovniach jednak prínosom a pomôcť Európe prispôsobiť sa zmenám v pracovnom živote, jednak nástrojom zodpovedného riadenia zmien.

2. **Politické odporúčania**

2.1. ***Rovnaké príležitosti a prístup na trh práce***

2.1.1. **Znižovanie príjmovej nerovnosti a podpora rodovej rovnosti:** V tejto oblasti boli síce prijaté početné iniciatívy, avšak akčný plán by mal zahŕňať ďalšie opatrenia, ktoré by členské štáty stimulovali k tomu, aby sa zaoberali otázkou príjmovej nerovnosti a znižovania rozdielov v zamestnanosti medzi mužmi a ženami. Európa potrebuje novú stratégiu pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025, ktorá by zároveň zohľadňovala prierezovosť. Na čo najlepšie využitie smernice o transparentnosti odmeňovania je potrebný pravidelný dialóg medzi členskými štátmi a podpora zo strany Komisie pri výklade a vykonávaní smernice.

2.1.2. **Pokrok v otázke rovnakého zaobchádzania:** Hoci Európska komisia uviedla, že stiahne návrh smernice o rovnakom zaobchádzaní, o ktorom sa rokuje od roku 2008, EHSV naďalej požaduje účinné nástroje na boj proti diskriminácii, a to aj mimo sveta práce.

2.1.3. **Ciele zamestnanosti a aktívna integrácia do trhu práce:** Je potrebné prijať opatrenia, ktoré by umožnili riešiť problém nedostatku pracovnej sily a zručností na trhu práce a zároveň znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie. Politiky trhu práce sa musia zamerať na to, aby sa neaktívne a nezamestnané osoby dostali do pracovného procesu, a to aj intenzívnejším zvyšovaním úrovne zručností a rekvalifikácie a poskytovaním stimulov na lepšiu reintegráciu do trhu práce a primeranú aktivačnú podporu na rýchly návrat do zamestnania. Efektívne verejné služby zamestnanosti zohrávajú kľúčovú úlohu a vyžadujú si dostatočné zdroje a primerané personálne obsadenie. Osobitné opatrenia a podpora by mali byť zacielené na osoby so zdravotným postihnutím. V snahe dosiahnuť cieľ zásady 13 Európskeho piliera sociálnych práv opakuje EHSV svoj návrh, aby sa zlepšili hlavné prvky systémov poistenia v nezamestnanosti v jednotlivých členských štátoch, pričom treba náležite rešpektovať rozličné právomocí. To by znamenalo, že členské štáty by mali s podporou EK posúdiť a preskúmať normy pre tieto systémy vrátane vyššej čistej miery náhrady, primeraného obdobia vyplácania, vyššej miery krytia, ako aj odbornej prípravy a podpory uchádzačov o zamestnanie pri prechode na trh práce.

2.1.4. **Aktualizácia nariadenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia**: EHSV vyzýva členské štáty, aby dokončili vylepšenia nariadenie o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Pri tom by sa mal zohľadniť vývoj na vnútornom trhu a voľný pohyb pracovníkov, aby sa zaručili prenosné práva sociálneho zabezpečenia, ktoré cezhraničným pracovníkom umožnia bezproblémovo prispievať k sociálnym dávkam a mať k nim prístup v rámci EÚ.

2.1.5. **Posilnenie súboru politických opatrení na spravodlivú transformáciu:** EHSV opakuje svoju výzvu na prijatie účinného súboru politických opatrení pre svet práce s cieľom podporiť spravodlivú digitálnu a zelenú transformáciu. To zahŕňa predvídanie a riadenie zmien, využívanie sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania ako hlavných zásad a začlenenie iniciatív spravodlivej transformácie do realizácie Európskeho piliera sociálnych práv a európskeho semestra ([1]). Akčný plán EÚ pre sociálne hospodárstvo sa musí uplatňovať v praxi ([2]).

([1]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho vigour – Príprava legislatívneho návrhu o spravodlivej transformácii a politických nástrojov EÚ umožňujúcich sociálnejšiu Európsku zelenú dohodu (stanovisko z vlastnej iniciatívy) (Ú. v. EÚ C, C/2025/772, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/772/oj).

([2]) COM(2021) 778 final a Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru — Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov — Budovanie hospodárstva, ktoré pracuje v prospech ľudí: akčný plán pre sociálne hospodárstvo [COM(2021) 778 final] (Ú. v. EÚ C 323, 26.8.2022, s. 38).

2.1.6. **Zručnosti a kompetencie:** Vzhľadom na rýchly technologický rozvoj, prechod na ekologické hospodárstvo a demografické zmeny sú zručnosti a kompetencie ľudí kľúčovými faktormi konkurencieschopnosti a udržateľnosti modelu európskeho sociálneho trhu. Na riešenie týchto výziev sú potrebné ambiciózne reformy vnútroštátnych systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré treba vypracovať v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi.

2.1.7. **Podpora prístupu k odbornej príprave a celoživotnému vzdelávaniu a investícií do nich:** EHSV už odporučil, aby bol prístup ku kontinuálnemu a k celoživotnému vzdelávaniu podporovaný ako individuálne právo každého jednotlivca, ktoré je uznané na úrovni EÚ a ktorého vykonávanie je umožnené na vnútroštátnej úrovni. Ľudia by tak mohli držať krok s vývojom v oblasti digitálnych technológií a umelej inteligencie ([3]) a zvládať zmeny na trhu práce v dôsledku zelenej transformácie. Je to obzvlášť dôležité pre tých, ktorí sú najviac vzdialení od odbornej prípravy a trhu práce, vrátane osôb, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET). Ciele Európskeho piliera sociálnych práv nemožno dosiahnuť bez väčšieho objemu verejných a súkromných investícií do vzdelávania a väčšieho odhodlania zamestnávateľov a sociálnych partnerov posilniť učenie sa a odbornú prípravu na pracovisku. EHSV nabáda členské štáty, aby vytvorili rámce na poskytovanie dostatočnej finančnej podpory na pokrytie životných nákladov, najmä na dlhšie obdobia vzdelávania a odbornej prípravy, napríklad prostredníctvom právneho nároku na príspevky.

2.2. ***Spravodlivé pracovné podmienky***

2.2.1. **Boj proti chudobe pracujúcich:** EHSV sa domnieva, že miera rizika chudoby pracujúcich zapríčinenej početnými faktormi sa musí výrazne znížiť. To si vyžaduje holistický prístup, zníženie neštandardného zamestnávania, zabezpečenie primeraných minimálnych miezd a uľahčenie lepšieho prechodu medzi pracovnými miestami, zlepšenie pracovných podmienok a ďalšie investície do odbornej prípravy a zvyšovania úrovne zručností, najmä v menej produktívnych odvetviach. Na úrovni EÚ sa musia prijať vhodné iniciatívy na stanovenie spoločných minimálnych noriem v členských štátoch. EHSV vyzýva na riadne vykonávanie smernice o primeraných minimálnych mzdách.

2.2.2. **Monitorovanie a zaistenie spravodlivých pracovných podmienok, vytváranie kvalitných pracovných miest a boj proti neistej práci:** V tejto oblasti sa už prijalo niekoľko opatrení. Malo by sa zabezpečiť riadne vykonávanie, právne a administratívne kontroly a presadzovanie na vnútroštátnej úrovni, aby sa zaistilo, že pracovníci budú mať stabilné pracovné miesta, bezpečné pracovné podmienky, a to aj pokiaľ ide o nové riziká pri práci, s primeranou a predvídateľnou odmenou a dobre fungujúcim organizovaným zastúpením na pracovisku. Je potrebné viac sa angažovať v otázke spravodlivých a dôstojných pracovných podmienok, najmä vzhľadom na pokračujúcu diverzifikáciu pracovných zmlúv, pričom veľký počet z nich sa týka neistej a neštandardnej práce. Týka sa to najmä vykonávania a monitorovania smernice o práci pre platformy. Ďalší dôraz sa musí klásť na vytváranie kvalitných pracovných miest, okrem iného prostredníctvom podpory odbornej prípravy, zvyšovania kvalifikácie, rozvoja pracovných miest založených na nových technológiách a uznania podnikania. EHSV navrhuje stanoviť v akčnom pláne dodatočný cieľ „kvalitné pracovné miesta“ a nabáda Komisiu, aby spolupracovala so sociálnymi partnermi a nadáciou Eurofound na analýze a vypracovaní užitočných a použiteľných ukazovateľov v tejto oblasti.

2.2.3. **Zabezpečenie prístupu ku kvalitným systémom starostlivosti a primeraného počtu zamestnancov v tomto odvetví:** Komisia by mala nadviazať na európsku stratégiu v oblasti starostlivosti a povzbudzovať členské štáty k tomu, aby investovali viac do ekonomiky starostlivosti v súlade s uznesením MOP o podpore dôstojnej práce v ekonomike starostlivosti ([4]). Zavedenie celoeurópskych odporúčaní na podporu a usmernenie členských štátov v ich úsilí o zlepšenie situácie zdravotníckych pracovníkov vytváraním dôstojných pracovných miest so spravodlivými mzdami a atraktívnymi modelmi odbornej prípravy – podporenými dobre navrhnutými migračnými politikami – by mohlo byť odpoveďou na obrovský nedostatok zamestnancov. EHSV vyzýva na strednodobé preskúmanie odporúčaní na základe monitorovania rozsahu dosiahnutia barcelonských cieľov a všeobecných cieľov reforiem dlhodobej starostlivosti. Okrem toho sú potrebné iniciatívy na riešenie problému neistoty zamestnania a zamestnateľnosti pracovníkov posilnením kontroly kvality v rastúcom odvetví dlhodobej starostlivosti a pomoci, a to predovšetkým bojom proti nekalým obchodným praktikám tam, kde existujú, v tomto rozvíjajúcom sa odvetví.

([3]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh rozhodnutia Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov [COM(2023) 599 final – 2023/0173 (NLE)] (Ú. v. EÚ C, C/2023/870, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/870/oj), bod 1.9, Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv [COM(2021)102 final] (Ú. v. EÚ C 374, 16.9.2021, s. 38), bod 2.1.7.

([4]) Rezolúcia MOP o dôstojnej práci a ekonomike starostlivosti (*Resolution on Decent Work and the Care Economy moves ahead*).

2.2.4. **Zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:** S cieľom zmierniť riziká pri práci sú potrebné stratégie zamerané na prevenciu vrátane zvyšovania povedomia. Víziou je nulová úmrtnosť a úrazovosť na pracovisku. Musí sa zintenzívniť boj proti chorobám z povolania, najmä pokiaľ ide o karcinogénne výrobky a látky, patogény alebo nebezpečné látky. Bolo by potrebné neustále monitorovať smernicu o karcinogénoch a mutagénoch so zapojením sociálnych partnerov a vedcov, pričom by sa mali naďalej podporovať dobrovoľné dohody.

2.2.5. **Venovanie pozornosti novým rizikám na pracovisku na základe konzultácie so sociálnymi partnermi:** Lepšia ochrana zdravia pri práci zvyšuje konkurencieschopnosť podnikov. Týka sa to aj nových rizík a problémov v oblasti duševného zdravia, najmä v súvislosti s používaním nových technológií. EHSV odporúča zaručiť právo na odpojenie, ktoré nielen chráni pracovníkov, ale môže aj zvýšiť produktivitu. EHSV vyzýva Európsku komisiu, aby navrhla smernicu o psychosociálnych rizikách. Mali by sa v nej stanoviť záväzné povinnosti identifikovať psychosociálne riziká prostredníctvom riadneho posúdenia rizík so zapojením pracovníkov a odborových zväzov. Zmena klímy prináša aj nové riziká a je potrebné riešiť otázku práce pri extrémnych teplotách.

2.2.6. **Zlepšenie pracovných príležitostí a kvality pracovných miest pre mladých ľudí:** EHSV opakovane vyzýval na rovnaké zaobchádzanie s mladými ľuďmi na trhu práce ([5]), v neposlednom rade zameraním sa na riziká spojené s neštandardnou prácou, ktorá sa spája so zvýšenou neistotou, vrátane nedobrovoľnej práce na skrátený úväzok a dočasného zamestnania. Akčný plán by sa mal venovať pracovnej situácii mladých ľudí, najmä mladých ľudí z radov NEET ([6]), z rôznych aspektov, ako je prechod zo vzdelávania do zamestnania, potreba kvalitných pracovných miest a primeraná sociálna ochrana schopná chrániť mladých ľudí aj počas období, keď nepracujú. V súvislosti s navrhovanou smernicou o stážach EHSV požaduje rozsiahlu právnu iniciatívu, ktorá zabezpečí, aby stážisti, ktorí vykonávajú prácu, neboli vylúčení z práv pracovníkov.

2.2.7. **Opatrenia pre umelú inteligenciu sústredenú na človeka:** Vzhľadom na všadeprítomný potenciál umelej inteligencie a nových vznikajúcich technológií je potrebný prístup, ktorý pomôže zabrániť tomu, aby ich používanie malo negatívne dôsledky pre pracovníkov. Legislatívne iniciatívy by mali riešiť nedostatky v ochrane práv pracovníkov na pracovisku a zabezpečiť, aby ľudia mali aj naďalej kontrolu nad všetkými interakciami medzi ľuďmi a strojmi ([7]).

2.2.8. **Zaistenie spravodlivej mobility pracovníkov:** EHSV podporuje výzvu Európskeho parlamentu na revíziu mandátu Európskeho orgánu práce s cieľom výrazne posilniť jeho právomoci. Znamenalo by to, že by sa mu umožnilo vyšetrovať údajné porušenia alebo neuplatňovanie práva EÚ a začať a vykonávať vyšetrovania a inšpekcie cezhraničných prípadov z vlastnej iniciatívy po informovaní príslušných vnútroštátnych orgánov.

2.3. ***Sociálna ochrana a začleňovanie***

2.3.1. Podrobnejšie návrhy sú zahrnuté v ďalších stanoviskách EHSV, najmä v stanovisku SOC/829 na tému *Stratégia EÚ v oblasti boja proti chudobe*. Okrem iného ide o tieto opatrenia:

— zintenzívnenie celkového úsilia o zvýšenie pracovných príležitostí posilnením a ochranou zraniteľných skupín,

— riešenie problému chudoby detí a mládeže tým, že sa v členských štátoch plne zavedie záruka pre mladých ľudí a záruka pre deti vrátane náležitých investícií do vysokokvalitnej, dostupnej a prístupnej starostlivosti o deti,

— boj proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu a osamelosti v starobe a zabezpečenie toho, aby dôchodkové reformy, ktoré sú založené na finančnej udržateľnosti, neohrozovali životnú úroveň starších ľudí,

— ochrana služieb všeobecného záujmu – verejné, súkromné a sociálne podniky – prostredníctvom dobre cielených investícií,

([5]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Rovnaké zaobchádzanie s mladými ľuďmi na trhu práce (stanovisko z vlastnej iniciatívy) (Ú. v. EÚ C 293, 18.8.2023, s. 48), *Workers' Rights for the XXI century*, Európske fórum mládeže, pozičný dokument 12/2024.

([6]) https://www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway.

([7]) Stanovisko EHSV na tému *Posúdenie správ Enrica Lettu a Maria Draghiho o fungovaní a konkurencieschopnosti jednotného trhu EÚ* (Ú. v. EÚ C, C/2025/2004, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2004/oj).

— podpora politík členských štátov zameraných na zabezpečenie prístupu k sociálnemu bývaniu a pomoci pri bývaní pre tých, ktorí to potrebujú, na vytvorenie cieľa „cenovo dostupné bývanie“ v rámci Európskeho piliera sociálnych práv a na boj proti bezdomovectvu,

— zaistenie rovnakého prístupu k energii a zaručenie bezpečnosti dodávok energie za dostupné ceny,

— obnova a posilnenie centra zdrojov prístupnosti AccessibleEU ([8]).

3. **Odporúčania k správe a riadeniu**

3.1. **Zapojenie sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti:** EHSV vždy zdôrazňoval, že sociálny dialóg na všetkých úrovniach zohráva kľúčovú úlohu pri podpore spravodlivej a inkluzívnej spoločnosti a pri posilňovaní rastu, produktivity, zamestnanosti a konkurencieschopnosti. Súhlasí s tým, aby sociálne subjekty zohrávali plnohodnotnú úlohu pri formovaní sociálnej politiky od začiatku až po proces vykonávania, a to aj v tých členských štátoch, v ktorých to ešte nebolo primerane zaručené. V štruktúrach sociálneho dialógu sa musí plne rešpektovať osobitná úloha sociálnych partnerov a zároveň treba uznať, že občiansky dialóg, ktorý zahŕňa širší súbor zainteresovaných strán a týka sa rozsiahlejšieho spektra tém, je samostatným procesom. EHSV víta úsilie Komisie umožniť veľkému počtu európskych organizácií prispievať k fóram v oblastiach sociálnej politiky, ako je Európska platforma na boj proti bezdomovectvu. Táto platforma by mala byť aj naďalej súčasťou procesu vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv. EHSV odporúča vytvoriť ďalšie tematické platformy podľa vzoru tohto osvedčeného modelu.

3.2. **Začlenenie sociálnych cieľov** do všetkých oblastí politiky v súlade s horizontálnou sociálnou doložkou (článok 9 ZFEÚ).

3.3. **Začleňovanie hľadiska rodovej rovnosti a priorizácia rodovej rovnosti v celom Európskom pilieri sociálnych práv:** Rodová rovnosť by sa mala systematicky začleňovať do všetkých 20 zásad Európskeho piliera sociálnych práv so zámerom dosiahnuť také výsledky politík, z ktorých budú mať prospech všetci, a bojovať proti pretrvávajúcim rodovým rozdielom. EHSV navrhuje zahrnúť rodovo špecifické ukazovatele do nového akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv a sprievodných rozpočtov.

3.4. EHSV s veľkým záujmom berie na vedomie iniciatívu Fóra mládeže vytvoriť mechanizmus kontroly vplyvu na mládež s cieľom systematicky posudzovať všetky politiky a zabezpečiť, aby boli v súlade so sociálnymi právami a dobrými životnými podmienkami mladých ľudí v celej EÚ a účinne ich propagovali, čím by sa zohľadnili práva mládeže a zabezpečil komplexný prístup k riešeniu rôznorodých výziev, ktorým čelia mladí ľudia.

3.5. **Zjednodušenie pravidiel bez ohrozenia základných legislatívnych cieľov** EHSV berie na vedomie program, ktorý stanovila Európska komisia s cieľom zjednodušiť a zefektívniť právne predpisy a účinnejšie vykonávať politiky. Takéto iniciatívy by sa mali zavádzať tak, aby to neohrozilo základné sociálne ciele.

3.6. **Prepojenie s európskym semestrom:** EHSV víta skutočnosť, že sa urobili kroky na uznanie a posilnenie prepojenia medzi akčným plánom na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a koordináciou a podávaním správ v rámci európskeho semestra ako kľúčového prvku rámca sociálno-ekonomického riadenia EÚ. Európsky semester by sa mal využiť na lepšiu koordináciu a monitorovanie v celom spektre cieľov EÚ. EHSV uznáva kľúčovú úlohu Rady EPSCO v oblasti sociálnych ukazovateľov.

3.7. **Financovanie Európskeho piliera sociálnych práv zo strany EÚ:** EHSV vyzýva na podmienečné zvýšenie celkového prideľovania zdrojov z prostriedkov ESF+. Podobne ako v prípade zelenej a digitálnej transformácie, keď sa od členských štátov vyžaduje, aby na každú oblasť v rámci svojich plánov obnovy a odolnosti vyčlenili 37 % a 20 % svojich výdavkov, by sa mali vyčleniť zdroje na trh práce a sociálne výdavky a investície.

([8]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Boj proti energetickej chudobe a odolnosť EÚ: výzvy z hospodárskeho a sociálneho hľadiska (prieskumné stanovisko na žiadosť českého predsedníctva Rady EÚ) (Ú. v. EÚ C 486, 21.12.2022, s. 88), body 1.1., 1.3.

3.8. **Fiškálny priestor na investovanie do sociálnych výdavkov:** Členské štáty nedokážu zrealizovať Európsky pilier sociálnych práv, ak nebudú schopné masívne navýšiť koordinované investície do sociálnych výdavkov a sociálnej infraštruktúry. To sa musí odzrkadliť v európskom semestri, ktorý bol mierne upravený tak, aby zodpovedal zásadám Európskeho piliera sociálnych práv. Je potrebné zvážiť ďalšie kroky. EHSV opakovane uviedol, že viac verejných investícií v rámci členských štátov možno dosiahnuť prostredníctvom tzv. zlatého pravidla, ktoré by umožnilo väčšiu flexibilitu v rozpočtových pravidlách ([9]).

3.9. **Sociálne investície:** Vzhľadom na to, že dlhodobé náklady spojené s nedostatkom sociálnych investícií môžu byť často oveľa vyššie, EHSV pripomína početné pozitívne účinky sociálnych investícií. Jedným z kľúčových prvkov Európskeho piliera sociálnych práv musia byť rozsiahle a dobre navrhnuté sociálne investície sprevádzané štrukturálnymi reformami. To môže priniesť významné prínosy z hľadiska hospodárskeho rastu prostredníctvom jeho vplyvu na ľudí a produktivitu vrátane silnejšej inovačnej kapacity, využívania nových technológií a pracovných príležitostí a inkluzívnejšej a udržateľnejšej konkurencieschopnosti.

3.10. **Zohľadnenie potrieb Európskeho piliera sociálnych práv v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR):** Príprava VFR je príležitosťou podporiť snahy EÚ a členských štátov o realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a zachovať pritom zameranie na základné priority EÚ. To zahŕňa konzistentné využívanie finančných prostriedkov a uznanie úlohy Európskeho piliera sociálnych práv ako kompasu pre operačné programy a nástroj na posúdenie vplyvu štrukturálnych a investičných fondov, ESF+ a iných príslušných okruhov rozpočtu EÚ. Sociálna podmienenosť by zabezpečila, aby projekty aktívne prispievali k všeobecným sociálnym cieľom. Investície do bezpečnosti a obrany sú neúčinné, ak je spoločnosť rozdelená. Sociálny rozmer investícií a reforiem by mal byť neoddeliteľnou súčasťou programu v oblasti bezpečnosti ([10]). EÚ aj členské štáty nesmú v záujme zvýšenia výdavkov na obranu ohroziť potrebné sociálne investície ani ich od nich upustiť.

3.11. **Vyhodnotenie a rozpracovanie sociálneho prehľadu:** Realizácia Európskeho piliera sociálnych práv sa mala opierať o opatrenia, ktoré sú merateľné, a malo by ju sprevádzať pokračujúce monitorovanie využitím sociálneho prehľadu. EHSV žiada, aby sa doladil sociálny prehľad používaný v semestri. Do tejto diskusie by sa mali zapojiť sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti s cieľom zlepšiť existujúce ukazovatele a v prípade potreby určiť nové ukazovatele na monitorovanie všetkých zásad a práv Európskeho piliera sociálnych práv ([11]).

3.12. **Účinné využívania rámca sociálnej konvergencie:** Rámec sociálnej konvergencie – ako nástroj na štruktúrované mapovanie a porovnávanie vývoja v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnej politiky a monitorovanie riadneho vykonávania sociálnych politík – by mohol pomôcť identifikovať krajiny, ktorým hrozí riziko nesplnenia cieľov a ktoré treba dôslednejšie sledovať. Je potrebné ho lepšie začleniť do európskeho semestra s cieľom povzbudiť vlády, aby zaviedli opatrenia v súlade s príslušnými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny.

3.13. **Propagovanie ukazovateľov „nad rámec HDP“ ako meradla blahobytu:** Okrem HDP sú potrebné vhodnejšie a holistické ukazovatele, aby bolo možné merať sociálnu súdržnosť, kvalitu života, spravodlivú deľbu príležitostí a zdrojov a znižovať sociálne a kultúrne vylúčenie. EHSV už dal jasne najavo, že európsky proces riadenia by mal zaujať nový prístup zameraný na blaho občanov a prosperitu. EHSV podporuje návrhy európskych sociálnych partnerov týkajúce sa nových ukazovateľov, ktoré dopĺňajú HDP v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti ([12]), a vyzval na vypracovanie hodnotiacej tabuľky „nad rámec HDP“ ([13]).

([9]) Ú. v. EÚ C 227, 28.6.2018, s. 1 body 1.8 a 3.6; Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 11; Ú. v. EÚ C 227, 28.6.2018, s. 95, bod 1.4; Ú. v. EÚ C 226, 16.7.2014, s. 21; Ú. v. EÚ C 262, 25.7.2018, s. 1, bod 3.14 a Ú. v. EÚ C 190, 5.6.2019, s. 24, bod 1.8.; Ú. v. EÚ C 262, 25.7.2018, s. 1, bod 1.4; Ú. v. EÚ C 14, 15.1.2020, s. 1, body 1.7, 2.7.2.

([10]) Uznesenie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Mapovanie demokratického pokroku EÚ: uznesenie na nasledujúce legislatívne obdobie (Ú. v. EÚ C, C/2024/6861, 28.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6861/oj).

([11]) V porovnávacom prehľade: a) chýbajú rozčlenené údaje založené na rôznych charakteristikách, ako je pohlavie, vek, etnická príslušnosť a sociálno-ekonomické postavenie, ktoré by účinnejšie merali vplyv politík na rôzne skupiny v zraniteľných situáciách; b) by sa nemali porovnávať len členské štáty v zmysle porovnávania najlepších a najhorších výsledkov s priemerom EÚ, ale by sa namiesto toho mal merať pokrok v porovnaní s ambicióznymi národnými kvantitatívnymi cieľmi; c) chýbajú ukazovatele kľúčových aspektov (napr. vytváranie pracovných miest v sociálnom hospodárstve pre skupiny v zraniteľných situáciách, sociálny dialóg, kolektívne vyjednávanie a účasť pracovníkov, bezdomovectvo), iné ukazovatele sú príliš obmedzené (napr. práva osôb so zdravotným postihnutím, chýbajúci ukazovateľ presahujúci rozdiel v zamestnanosti); d) existujú medzi postupmi členských štátov na zber údajov značné rozdiely, pričom sa zdôrazňuje, že je potrebné urobiť viac pre štandardizáciu procesov a zabezpečenie včasných, presných a porovnateľných údajov; e) v praxi naďalej pretrváva jeho podriadenosť vo vzťahu k hodnotiacej tabuľke v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, pokiaľ ide o politické priority.

([12]) Supplementing GDP as welfare measure.

([13]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Opatrenia nad rámec HDP v záujme úspešného oživenia a udržateľného a odolného hospodárstva EÚ (stanovisko z vlastnej iniciatívy) (Ú. v. EÚ C 152, 6.4.2022, s. 7).

3.14. **Využívanie postupov verejného obstarávania:** EHSV požaduje, aby sa kládol väčší dôraz na potenciálny prínos pravidiel verejného obstarávania k zlepšeniu uplatňovania a presadzovania existujúcich pracovnoprávnych a sociálnoprávnych predpisov EÚ a jednotlivých členských štátov ([14]). Spoločné, harmonizované podmienky a pravidlá v rámci právnych predpisov EÚ v oblasti verejného obstarávania by mali ukončiť súťaženie o najnižšie ceny a zabezpečiť, aby verejní obstarávatelia boli pri zadávaní zákaziek povinní zohľadňovať sociálne a environmentálne kritériá v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv. EHSV preto žiada, aby sa požiadavky na zadávanie zákaziek v smerniciach EÚ o verejnom obstarávaní rozšírili tak, aby zahŕňali sociálne aspekty vrátane kolektívneho vyjednávania.

V Bruseli 18. júna 2025

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Oliver RÖPKE

([14]) Ú. v. EÚ C 374, 16.9.2021, s. 38, body 1.23 a 2.5.3.

PRÍLOHA I

LEGISLATÍVNA STOPA

ZOZNAM ZÁSTUPCOV ZÁUJMOVÝCH SKUPÍN, OD KTORÝCH SPRAVODAJKYŇA ZÍSKALA INFORMÁCIE

Vypracovanie tohto zoznamu je výlučne dobrovoľné a zodpovedá zaň výlučne spravodajkyňa. Počas prípravy stanoviska SOC/822 na tému Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv získala spravodajkyňa informácie od týchto zástupcov záujmových skupín (organizácií a/alebo samostatne zárobkovo činných osôb):

European Committee of Regions
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Eurofound
Eurodiaconia
European Trade Union Confederation (ETUC)
Members of the European Parliament
PANTEIA
Social Platform

Služobná cesta do Fínska

Employers' organisations: The Federation of Finnish Enterprises (Suomen Yrittäjät), Confederation of Finnish Industries (EK)
Workers' organisations: Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff in Finland (Akava), The Finnish Confederation of Professionals (STTK), The Central Organisation of Finnish Trade Unions (SAK)
Civil society organisations: Into ry (Outreach Youth Work and Workshop Activities), SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health, The Finnish National Organisation of the Unemployed
Public Authorities: Ministry of Education, Ministry of Social Affairs and Health

Služobná cesta do Slovinska

Employers' organisations: Association of Employers of Slovenia (ZDS), The Chamber of Craft and Small Business of Slovenia (OZS)
Workers' organisations: Confederation of Trade Unions of Slovenia (PERGAM), Confederation of the Public Sector Trade Unions of Slovenia (KSJS), The Association of Free Trade Unions of Slovenia (ZSSS)
Civil society organisations: Zavod Pelikan, Slovenska univerza za Tretje življenjsko obdobje
Public Authorities: State Secretary of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities, State secretary for internationalization, entrepreneurship, development resources and tourism

Verejné vypočutie na tému „Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a stratégia EÚ v oblasti boja proti chudobe“ ([1])

Panel 1 – Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Business Europe
SMEunited
European Trade Union Confederation (ETUC)
Social Platform
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
PANTEIA

Panel 2 – Stratégia EÚ v oblasti boja proti chudobe

United Nations, Office of the High Commissioner for Human Rights
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Member of the European Parliament
European Network of Public Employment Services
Tilburg University
European Anti-Poverty Network

([1]) https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/joint-public-hearing-new-action-plan-implementation-european-pillar-social-rights-and-eu-anti-poverty-strategy.

PRÍLOHA II

Nasledujúce pozmeňovacie návrhy získali aspoň štvrtinu odovzdaných hlasov, no v priebehu diskusie boli zamietnuté (článok 74 ods. 3 rokovacieho poriadku):

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 3

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.1.7

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Podpora prístupu k odbornej príprave a celoživotnému vzdelávaniu a investícií do nich: EHSV už odporučil, aby bol prístup ku kontinuálnemu a k celoživotnému vzdelávaniu podporovaný ***ako individuálne právo každého jednotlivca, ktoré je uznané na úrovni EÚ a ktorého vykonávanie je umožnené na vnútroštátnej úrovni***. Ľudia by tak mohli držať krok s vývojom v oblasti digitálnych technológií a umelej inteligencie[***1***] a zvládať zmeny na trhu práce v dôsledku zelenej transformácie. Je to obzvlášť dôležité pre tých, ktorí sú najviac vzdialení od odbornej prípravy a trhu práce, vrátane osôb, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET). Ciele Európskeho piliera sociálnych práv nemožno dosiahnuť bez väčšieho objemu verejných a súkromných investícií do vzdelávania a väčšieho odhodlania zamestnávateľov a sociálnych partnerov posilniť učenie sa a odbornú prípravu na pracovisku. EHSV nabáda členské štáty, aby ***vytvorili*** rámce na poskytovanie dostatočnej finančnej podpory na pokrytie životných nákladov, najmä na dlhšie obdobia vzdelávania a odbornej prípravy, napríklad prostredníctvom právneho nároku na príspevky.	Podpora prístupu k odbornej príprave a celoživotnému vzdelávaniu a investícií do nich: EHSV už odporučil, aby bol prístup ku kontinuálnemu a k celoživotnému vzdelávaniu podporovaný ***s cieľom zabezpečiť, aby všetci jednotlivci mali prístup ku kvalitnému a k inkluzívnemu celoživotnému vzdelávaniu vo všetkých fázach pracovného a súkromného života a pri akejkoľvek kariérnej alebo životnej zmene[1]***. Ľudia by tak mohli držať krok s vývojom v oblasti digitálnych technológií a umelej inteligencie[***2***] a zvládať zmeny na trhu práce v dôsledku zelenej transformácie. Je to obzvlášť dôležité pre tých, ktorí sú najviac vzdialení od odbornej prípravy a trhu práce, vrátane osôb, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET). Ciele Európskeho piliera sociálnych práv nemožno dosiahnuť bez väčšieho objemu verejných a súkromných investícií do vzdelávania a väčšieho odhodlania zamestnávateľov a sociálnych partnerov posilniť učenie sa a odbornú prípravu na pracovisku. EHSV nabáda členské štáty, aby ***zvážili*** rámce na poskytovanie dostatočnej finančnej podpory na pokrytie životných nákladov, najmä na dlhšie obdobia vzdelávania a odbornej prípravy, napríklad prostredníctvom právneho nároku na príspevky.
	[1] ***SOC/774 bod 3.2.***
[1] Ú. v. EÚ C/2023/870, bod 1.9, Ú. v. EÚ C 374, 16.9.2021, s. 38, bod 2.1.7.	[**2**] Ú. v. EÚ C/2023/870, bod 1.9, Ú. v. EÚ C 374, 16.9.2021, s. 38, bod 2.1.7.

Zdôvodnenie

Pokiaľ ide o celoživotné vzdelávanie, navrhuje sa použiť formuláciu na základe stanoviska SOC/774 – *Balík opatrení v oblasti digitálnych zručností a vzdelávania*. Keďže existujú rozdielne vnútroštátne modely odbornej prípravy, malo by sa jasne ponechať členským štátom, aby zvážili užitočnosť akýchkoľvek nových rámcov.

Výsledok hlasovania

Za:	95
Proti:	110
Zdržalo sa:	5

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 4

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SOBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.2.1

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Boj proti chudobe pracujúcich: EHSV sa domnieva, že miera rizika chudoby pracujúcich zapríčinenej početnými faktormi sa musí výrazne znížiť. ***To*** si ***vyžaduje*** holistický prístup, ***zníženie neštandardného zamestnávania***, zabezpečenie primeraných minimálnych miezd a uľahčenie lepšieho prechodu medzi pracovnými miestami, zlepšenie pracovných podmienok a ďalšie investície do odbornej prípravy a zvyšovania úrovne zručností, najmä v menej produktívnych odvetviach. ***Na úrovni EÚ sa musia prijať*** vhodné iniciatívy na ***stanovenie spoločných minimálnych noriem v*** členských ***štátoch***. EHSV vyzýva na riadne vykonávanie smernice o primeraných minimálnych mzdách.	Boj proti chudobe pracujúcich: EHSV sa domnieva, že miera rizika chudoby pracujúcich zapríčinenej početnými faktormi sa musí výrazne znížiť. ***Chudoba pracujúcich je komplexnou otázkou. Vyžaduje*** si holistický prístup, ***podporu spravodlivých a rôznorodých foriem práce***, zabezpečenie primeraných minimálnych miezd a uľahčenie lepšieho prechodu medzi pracovnými miestami, zlepšenie pracovných podmienok a ďalšie investície do odbornej prípravy a zvyšovania úrovne zručností, najmä v menej produktívnych odvetviach. ***V tejto súvislosti by sa mali zvážiť*** vhodné iniciatívy na ***podporu úsilia*** členských ***štátov a sociálnych partnerov***. EHSV vyzýva na riadne vykonávanie smernice o primeraných minimálnych mzdách.

Zdôvodnenie

Treba zdôrazniť, že chudoba pracujúcich je komplexný jav. Treba zdôrazniť, že dostupnosť rôznych foriem zamestnania zohráva ústrednú úlohu ako súčasť holistického prístupu. V rámci EHSV nepanuje zhoda o stanovení spoločných minimálnych noriem na úrovni EÚ, a preto je potrebné, aby bolo znenie diferencovanejšie.

Výsledok hlasovania

Za:	94
Proti:	128
Zdržalo sa:	6

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 5

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René

CLEVER Peter

DANISMAN Mira-Maria

KRAWCZYK Jacek

MINCHEVA Mariya

MISSLBECK-WINBERG Christiane

POTTIER Jean-Michel

SAMMUT BONNICI Dolores

SCHWENG Christa

SMOLE Jože

SÕBER Kristi

SOETE Paul

YGLESIAS Isabel

SOC/822

Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.2.2

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Monitorovanie a zaistenie spravodlivých pracovných podmienok, vytváranie kvalitných pracovných miest a boj proti neistej práci: V tejto oblasti sa už prijalo niekoľko opatrení. Malo by sa zabezpečiť riadne vykonávanie, právne a administratívne kontroly a presadzovanie na vnútroštátnej úrovni, aby sa zaistilo, že pracovníci budú mať ***stabilné*** pracovné miesta, bezpečné pracovné podmienky, a to aj pokiaľ ide o nové riziká pri práci, s primeranou a ***predvídateľnou*** odmenou a dobre fungujúcim organizovaným zastúpením na pracovisku. Je potrebné viac sa angažovať v otázke spravodlivých a dôstojných pracovných podmienok, najmä vzhľadom na pokračujúcu diverzifikáciu pracovných zmlúv, ***pričom veľký počet z nich sa týka neistej a neštandardnej práce***. Týka sa to najmä vykonávania a monitorovania smernice o práci pre platformy. Ďalší dôraz sa musí klásť na vytváranie kvalitných pracovných miest, okrem iného prostredníctvom podpory odbornej prípravy, zvyšovania kvalifikácie, rozvoja pracovných miest založených na nových technológiách a uznania podnikania. EHSV ***navrhuje stanoviť v akčnom pláne dodatočný cieľ „kvalitné pracovné miesta“ a*** nabáda Komisiu, aby spolupracovala so sociálnymi partnermi a nadáciou Eurofound na analýze a vypracovaní užitočných a použiteľných ukazovateľov v tejto oblasti.	Monitorovanie a zaistenie spravodlivých pracovných podmienok, vytváranie kvalitných pracovných miest a boj proti neistej práci: V tejto oblasti sa už prijalo niekoľko opatrení. Malo by sa zabezpečiť riadne vykonávanie, právne a administratívne kontroly a presadzovanie na vnútroštátnej úrovni, aby sa zaistilo, že pracovníci budú mať ***udržateľné*** pracovné miesta, bezpečné pracovné podmienky, a to aj pokiaľ ide o nové riziká pri práci, s primeranou odmenou***, transparentnými a predvídateľnými mechanizmami stanovovania miezd*** a dobre fungujúcim organizovaným zastúpením na pracovisku. Je potrebné viac sa angažovať v otázke spravodlivých a dôstojných pracovných podmienok, najmä vzhľadom na pokračujúcu diverzifikáciu pracovných zmlúv, s ***patričným ohľadom na potreby pracovníkov a zamestnávateľov***. Týka sa to najmä vykonávania a monitorovania smernice o práci pre platformy. Ďalší dôraz sa musí klásť na vytváranie kvalitných pracovných miest, okrem iného prostredníctvom podpory odbornej prípravy, zvyšovania kvalifikácie, rozvoja pracovných miest založených na nových technológiách a uznania podnikania. EHSV nabáda Komisiu, aby spolupracovala so sociálnymi partnermi a nadáciou Eurofound na analýze a vypracovaní užitočných a použiteľných ukazovateľov v tejto oblasti.

Zdôvodnenie

Namiesto odkazu na „stabilné pracovné miesta“ by sa pozornosť mala zamerať na zabezpečenie zamestnateľnosti pracovníkov. Diverzifikácia zmlúv by sa mala vyjadriť pozitívnejším, vyváženejším a konštruktívnejším spôsobom. Napokon, nepanuje zhoda o navrhnutí dodatočného cieľa týkajúceho sa „kvalitných pracovných miest“. Okrem toho namiesto odkazu na transparentné mzdy možno odkázať na to, čo sa uvádza v zásade 6 Európskeho piliera sociálnych práv, konkrétne na to, že „všetky mzdy treba stanoviť transparentným a predvídateľným spôsobom v súlade s vnútroštátnou praxou a pri rešpektovaní autonómie sociálnych partnerov“.

Výsledok hlasovania

Za:	93
Proti:	125
Zdržalo sa:	5

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 7

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.2.5

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Venovanie pozornosti novým rizikám na pracovisku na základe konzultácie so sociálnymi partnermi: Lepšia ochrana zdravia pri práci zvyšuje konkurencieschopnosť podnikov. Týka sa to aj nových rizík a problémov v oblasti duševného zdravia, najmä v súvislosti s používaním nových technológií. EHSV ***odporúča zaručiť právo na odpojenie, ktoré nielen chráni pracovníkov, ale môže aj zvýšiť produktivitu.*** EHSV ***vyzýva Európsku komisiu, aby navrhla smernicu o psychosociálnych rizikách. Mali by sa v nej stanoviť záväzné povinnosti identifikovať psychosociálne riziká prostredníctvom riadneho posúdenia rizík so zapojením pracovníkov a odborových zväzov.*** Zmena klímy prináša aj nové riziká a je potrebné riešiť otázku práce pri extrémnych teplotách.	Venovanie pozornosti novým rizikám na pracovisku na základe konzultácie so sociálnymi partnermi: Lepšia ochrana zdravia pri práci zvyšuje konkurencieschopnosť podnikov. Týka sa to aj nových rizík a problémov v oblasti duševného zdravia, najmä v súvislosti s používaním nových technológií. EHSV ***opätovne vyjadruje podporu Komisii, aby podnikla nelegislatívne iniciatívy v oblasti duševného zdravia pri práci a prevencie psychosociálnych rizík pri práci v súlade so strategickým rámcom EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027***. Zmena klímy prináša aj nové riziká a je potrebné riešiť otázku práce pri extrémnych teplotách.

Zdôvodnenie

V rámci EHSV nepanuje zhoda o potrebe právnych predpisov o psychosociálnych rizikách. Preto by EHSV mal vyjadriť podporu Komisii, aby podnikla nelegislatívne iniciatívy v oblasti duševného zdravia pri práci a prevencie psychosociálnych rizík pri práci v súlade so strategickým rámcom EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027. Okrem toho, ako sa uvádza vo viacerých stanoviskách EHSV, nepanuje zhoda o zákonnom práve pracovníkov na odpojenie.

Výsledok hlasovania

Za:	93
Proti:	127
Zdržalo sa:	2

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 8

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.2.6

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Zlepšenie pracovných príležitostí a kvality pracovných miest pre mladých ľudí: EHSV opakovane vyzýval na rovnaké zaobchádzanie s mladými ľuďmi na trhu práce[1], ***v neposlednom rade zameraním sa na riziká spojené s neštandardnou prácou, ktorá sa spája so zvýšenou neistotou,*** vrátane ***nedobrovoľnej práce*** na skrátený úväzok ***a dočasného zamestnania***. ***Akčný*** plán by sa mal venovať pracovnej situácii mladých ľudí, najmä mladých ľudí z radov NEET***[2]***, z rôznych aspektov, ako je prechod zo vzdelávania do zamestnania, potreba kvalitných pracovných miest a primeraná sociálna ochrana schopná chrániť mladých ľudí aj počas období, keď nepracujú. ***V súvislosti s navrhovanou smernicou o stážach EHSV požaduje rozsiahlu právnu iniciatívu, ktorá zabezpečí, aby stážisti, ktorí vykonávajú prácu, neboli vylúčení z práv pracovníkov.***	Zlepšenie pracovných príležitostí a kvality pracovných miest pre mladých ľudí: EHSV opakovane vyzýval na rovnaké zaobchádzanie s mladými ľuďmi na trhu práce[1] vrátane ***rizík spojených s nedobrovoľnou prácou*** na skrátený úväzok. ***Všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní je daný smernicou Rady 2000/78/EÚ, ktorá stále plní svoj účel[2]. Keďže existujú mnohé potreby pracovníkov aj zamestnávateľov, pokiaľ ide o dočasné zamestnanie, akčný*** plán by sa mal venovať pracovnej situácii mladých ľudí, najmä mladých ľudí z radov NEET, z rôznych aspektov, ako je prechod zo vzdelávania do zamestnania ***a podnikania***, potreba kvalitných pracovných miest a primeraná sociálna ochrana schopná chrániť mladých ľudí aj počas období, keď nepracujú. ***EHSV tiež podporuje preskúmanie odporúčania o stážach.***

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
[1] Ú. v. EÚ C 293, 18.8.2023, s. 48***,Workers' Rights for the XXI century, Európske fórum mládeže, pozičný dokument 12/2024***.	[1] Ú. v. EÚ C 293, 18.8.2023, s. 48.
[2] ***https:// www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway.***	[2] ***SOC/721, Ú. v. EÚ C 293, 25.5.2023, s. 48, bod 5.1.***

Zdôvodnenie

Pokiaľ ide o rovnaké zaobchádzanie, navrhuje sa odkazovať na smernicu 2000/78 o nediskriminácii v zamestnaní a na vyhlásenie uvedené v stanovisku SOC/721 (tiež uvedené v poznámke pod čiarou č. 8). Okrem toho by sa malo poukázať na potreby pracovníkov aj zamestnávateľov v súvislosti s dočasnou prácou, ako aj na význam riešenia prechodu do podnikania. Neexistuje konsenzus v súvislosti s požiadavkou na výzvu na rozsiahlu legislatívnu iniciatívu v oblasti stáží. Namiesto toho by sa mala vyjadriť podpora revízii odporúčania Rady o stážach. Napokon, odkaz na poznámku pod čiarou obsahuje množstvo ďalekosiahlych návrhov Fóra mládeže, o ktorých sa vo fázach prípravy tohto stanoviska nikdy riadne nediskutovalo.

Výsledok hlasovania

Za:	90
Proti:	131
Zdržalo sa:	4

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 9

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.2.7

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Opatrenia pre umelú inteligenciu sústredenú na človeka: Vzhľadom na všadeprítomný potenciál umelej inteligencie a nových vznikajúcich technológií je potrebný prístup,	Opatrenia pre umelú inteligenciu sústredenú na človeka: Vzhľadom na všadeprítomný potenciál umelej inteligencie a nových vznikajúcich technológií je potrebný prístup,

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
ktorý pomôže zabrániť tomu, aby ich používanie malo negatívne dôsledky pre pracovníkov. ***Legislatívne iniciatívy by mali riešiť nedostatky v ochrane práv pracovníkov na pracovisku a zabezpečiť, aby ľudia mali aj naďalej kontrolu nad všetkými interakciami medzi ľuďmi a strojmi[1].*** ***[1] Stanovisko EHSV na tému Posúdenie správ Enrica Lettu a Maria Draghiho o fungovaní a konkurencieschopnosti jednotného trhu EÚ, bod 10.3.***	ktorý pomôže zabrániť tomu, aby ich používanie malo negatívne dôsledky pre pracovníkov. ***Je dôležité zabezpečiť, aby sa vývoj, zavádzanie a používanie umelej inteligencie vždy riadili zásadou dohľadu človeka nad systémom (prístup „human-in-command“).***

Zdôvodnenie

Navrhuje sa ponechať text na všeobecnejšej úrovni a odkázať na potrebu zabezpečiť, aby sa pri vývoji, nasadzovaní a používaní umelej inteligencie vždy dodržiavala zásada „ľudského velenia“.

Výsledok hlasovania

Za:	90
Proti:	130
Zdržalo sa:	5

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 10

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 2.3.1

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Podrobnejšie návrhy sú zahrnuté v ďalších stanoviskách EHSV, najmä v stanovisku SOC/829 na tému *Stratégia EÚ v oblasti boja proti chudobe*. Okrem iného ide o tieto opatrenia: — zintenzívnenie celkového úsilia o zvýšenie pracovných príležitostí posilnením a ochranou zraniteľných skupín,	Podrobnejšie návrhy sú zahrnuté v ďalších stanoviskách EHSV, najmä v stanovisku SOC/829 na tému *Stratégia EÚ v oblasti boja proti chudobe*. Okrem iného ide o tieto opatrenia: — zintenzívnenie celkového úsilia o zvýšenie pracovných príležitostí posilnením a ochranou zraniteľných skupín,

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
— riešenie problému chudoby detí a mládeže tým, že sa v členských štátoch plne zavedie záruka pre mladých ľudí a záruka pre deti vrátane náležitých investícií do vysokokvalitnej, dostupnej a prístupnej starostlivosti o deti,	— riešenie problému chudoby detí a mládeže tým, že sa v členských štátoch plne zavedie záruka pre mladých ľudí a záruka pre deti vrátane náležitých investícií do vysokokvalitnej, dostupnej a prístupnej starostlivosti o deti,
— boj proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu a osamelosti v starobe a zabezpečenie toho, aby dôchodkové reformy, ktoré sú založené na finančnej udržateľnosti, ***neohrozovali*** životnú úroveň starších ľudí,	— boj proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu a osamelosti v starobe a zabezpečenie toho, aby dôchodkové reformy, ktoré sú založené na finančnej udržateľnosti, ***neovplyvňovali v neprimeranej miere*** životnú úroveň starších ľudí,
— ochrana služieb všeobecného záujmu – verejné, súkromné a sociálne podniky – prostredníctvom dobre cielených investícií,	— ochrana služieb všeobecného záujmu – verejné, súkromné a sociálne podniky – prostredníctvom dobre cielených investícií,
— podpora politík členských štátov zameraných na zabezpečenie prístupu k sociálnemu bývaniu a pomoci pri bývaní pre tých, ktorí to potrebujú, ***na vytvorenie cieľa „cenovo dostupné bývanie“ v rámci Európskeho piliera sociálnych práv*** a na boj proti bezdomovectvu,	— podpora politík členských štátov zameraných na zabezpečenie prístupu k sociálnemu bývaniu a pomoci pri bývaní pre tých, ktorí to potrebujú, ***pričom treba mať na pamäti aj potrebu cenovo dostupného bývania,*** a na boj proti bezdomovectvu,
— zaistenie rovnakého prístupu k energii a ***zaručenie*** bezpečnosti dodávok energie za dostupné ceny,	— zaistenie rovnakého prístupu k energii a bezpečnosti dodávok energie za dostupné ceny, - obnova a posilnenie centra zdrojov prístupnosti AccessibleEU[1].
— obnova a posilnenie centra zdrojov prístupnosti AccessibleEU[1].	
[1] Ú. v. EÚ C 486, 21.12.2022, s. 88, body 1.1., 1.3.	[1] Ú. v. EÚ C 486, 21.12.2022, s. 88, body 1.1., 1.3.

Zdôvodnenie

Návrhy na znenie textu s väčšími nuansami najmä preto, že nepanuje zhoda o novom cieli týkajúcom sa cenovo dostupného bývania.

Výsledok hlasovania

Za:	88
Proti:	134
Zdržalo sa:	5

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 14

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 3.8

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Fiškálny priestor na investovanie do sociálnych výdavkov: Členské štáty nedokážu zrealizovať Európsky pilier sociálnych práv, ak nebudú schopné ***masívne*** navýšiť koordinované investície do sociálnych výdavkov a sociálnej infraštruktúry. To sa ***musí odzrkadliť*** v európskom semestri, ktorý bol mierne upravený tak, aby zodpovedal zásadám Európskeho piliera sociálnych práv. ***Je potrebné*** zvážiť ďalšie kroky. ***EHSV opakovane uviedol, že viac verejných investícií v rámci členských štátov možno dosiahnuť prostredníctvom tzv. zlatého pravidla, ktoré by umožnilo väčšiu flexibilitu v rozpočtových pravidlách.*** ***[1] Ú. v. EÚ C 227, 28.6.2018, s. 1 1.8 a 3.6; Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 11; Ú. v. EÚ C 227, 28.6.2018, s. 95, 1.4; Ú. v. EÚ C 226, 16.7.2014, s. 21; Ú. v. EÚ C 262, 25.7.2018, s. 1, 3.14 a Ú. v. EÚ C 190, 5.6.2019, s. 24, 1.8.; Ú. v. EÚ C 262, 25.7.2018, s. 1, 1.4; Ú. v. EÚ C 14, 15.1.2020, s. 1 – 23, 1.7, 2.7.2.***	Fiškálny priestor na investovanie do sociálnych výdavkov: Členské štáty nedokážu zrealizovať Európsky pilier sociálnych práv, ak nebudú schopné ***adekvátne*** navýšiť koordinované investície do sociálnych výdavkov a sociálnej infraštruktúry ***a zároveň zabezpečiť finančnú životaschopnosť a udržateľnosť***. To sa ***odzrkadľuje*** v európskom semestri, ktorý bol mierne upravený tak, aby zodpovedal zásadám Európskeho piliera sociálnych práv. ***Mali by sa*** zvážiť ďalšie kroky ***na využitie flexibility, ktorú poskytuje Pakt stability a rastu***.

Zdôvodnenie

Znenie by malo odkazovať na existujúce možnosti flexibility v súlade s Paktom stability a rastu a zohľadňovať aj finančnú životaschopnosť a udržateľnosť.

Výsledok hlasovania

Za:	92
Proti:	127
Zdržalo sa:	8

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 15

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 3.10

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Zohľadnenie potrieb Európskeho piliera sociálnych práv v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR): Príprava VFR je príležitosťou podporiť snahy EÚ a členských štátov o realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a zachovať pritom zameranie na základné priority EÚ. To zahŕňa konzistentné využívanie finančných prostriedkov a uznanie úlohy Európskeho piliera sociálnych práv ako kompasu pre operačné programy a nástroj na posúdenie vplyvu štrukturálnych a investičných fondov, ESF+ a iných príslušných okruhov rozpočtu EÚ. ***Sociálna podmienenosť*** by ***zabezpečila***, aby projekty aktívne prispievali k všeobecným sociálnym cieľom. Investície do bezpečnosti a obrany sú neúčinné, ak je spoločnosť rozdelená. Sociálny rozmer investícií a reforiem by mal byť neoddeliteľnou súčasťou programu v oblasti bezpečnosti[1]. ***EÚ aj členské štáty nesmú v záujme zvýšenia výdavkov na obranu ohroziť potrebné sociálne investície ani ich od nich upustiť.***	Zohľadnenie potrieb Európskeho piliera sociálnych práv v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR): Príprava VFR je príležitosťou podporiť snahy EÚ a členských štátov o realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a zachovať pritom zameranie na základné priority EÚ. To zahŕňa konzistentné využívanie finančných prostriedkov a uznanie úlohy Európskeho piliera sociálnych práv ako kompasu pre operačné programy a nástroj na posúdenie vplyvu štrukturálnych a investičných fondov, ESF+ a iných príslušných okruhov rozpočtu EÚ. ***Tým*** by ***sa zabezpečilo***, aby projekty aktívne prispievali k všeobecným sociálnym cieľom. Investície do bezpečnosti a obrany sú neúčinné, ak je spoločnosť rozdelená. Sociálny rozmer investícií a reforiem by mal byť neoddeliteľnou súčasťou programu v oblasti bezpečnosti[1].
[1] Uznesenie EHSV, 18. 9. 2024, bod 7.3.	[1] Uznesenie EHSV, 18. 9. 2024, bod 7.3.

Zdôvodnenie

V tomto stanovisku nie je potrebné klásť proti sebe výdavky na obranu a sociálne investície.

Výsledok hlasovania

Za:	90
Proti:	129
Zdržalo sa:	8

POZMEŇOVACÍ NÁVRH 16

Predkladá:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822

Nový akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv

Bod 3.14

Zmeniť:

Stanovisko sekcie	Navrhovaná zmena
Využívanie postupov verejného obstarávania: EHSV požaduje, aby sa kládol väčší dôraz na potenciálny prínos pravidiel verejného obstarávania k zlepšeniu uplatňovania a presadzovania existujúcich pracovnoprávnych a sociálnoprávnych predpisov EÚ a jednotlivých členských štátov[1]. ***Spoločné, harmonizované podmienky a pravidlá v rámci právnych predpisov EÚ v oblasti verejného obstarávania by mali ukončiť súťaženie o najnižšie ceny a zabezpečiť, aby verejní obstarávatelia boli pri zadávaní zákaziek povinní zohľadňovať sociálne a environmentálne kritériá v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv. EHSV preto žiada, aby sa požiadavky na zadávanie zákaziek v smerniciach EÚ o verejnom obstarávaní rozšírili tak, aby zahŕňali sociálne aspekty vrátane kolektívneho vyjednávania.***	Využívanie postupov verejného obstarávania: EHSV požaduje, aby sa kládol väčší dôraz na potenciálny prínos ***vďaka riadnemu uplatňovaniu platných*** pravidiel verejného obstarávania k zlepšeniu uplatňovania a presadzovania existujúcich pracovnoprávnych a sociálnoprávnych predpisov EÚ a jednotlivých členských štátov[1]. ***Tieto pravidlá už umožňujú orgánom riešiť spoločenské výzvy a zohľadňovať sociálne a environmentálne kritériá vo verejnom obstarávaní. [2]***
[1] Ú. v. EÚ C 374, 16.9.2021, s. 38, body 1.23 a 2.5.3.	[1] Ú. v. EÚ C 374, 16.9.2021, s. 38, body 1.23 a 2.5.3. ***[2] Pozri napr. publikáciu Komisie „Sociálne nakupovanie – Príručka o zohľadňovaní sociálneho hľadiska pri verejnom obstarávaní“ (2. vydanie) https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45767***

Zdôvodnenie

EHSV pripraví osobitné stanovisko INT/1092 – *Revízia európskeho právneho rámca pre verejné obstarávanie* (plánované na prijatie v decembri 2025). Toto stanovisko by sa preto nemalo zaoberať otázkami súvisiacimi s revíziou smerníc o verejnom obstarávaní. Zároveň by sa malo uznať, čo je už možné v rámci existujúcich pravidiel verejného obstarávania.

Výsledok hlasovania

Za:	92
Proti:	130
Zdržalo sa:	5